

Universiteit Leiden

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2015

Opleidingsspecifiek deel:

Bacheloropleiding: Griekse en Latijnse taal en cultuur

Deze Onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de Onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen; een facultair deel dat voor alle opleidingen gelijk is, en een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat. Dit opleidingsspecifieke gedeelte vormt één geheel met het algemeen deel en bevat alleen de artikelen die een opleidingsspecifieke invulling hebben.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

Bijlagen

Bijlage E - Onderwijsprogramma

Bijlage F - E-studiegids (zie <https://studiegids.leidenuniv.nl/>)

Bijlage G - Vervallen

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd dat de student een zodanige academische vorming verwerft in termen van kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van de Griekse en Latijnse taal en cultuur, dat:

- voldaan wordt aan de ingangseisen voor toelating tot aansluitende masteropleidingen,
- de student in staat is tot het met succes uitoefenen van functies waarvoor academische kennis en vaardigheden op bachelorniveau op bovengenoemd gebied vereist dan wel wenselijk zijn.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Antieke wijsbegeerte
- Grieks
- Latijn
- Oude geschiedenis

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt:

I. Kennis en inzicht

- i. De afgestudeerde beschikt over kennis van de taalkundige kenmerken (fonologie, morfologie; syntaxis, semantiek, pragmatiek; dialecten) van het Grieks en Latijn en van een redelijk breed vocabulaire in de beide talen.
- ii. De afgestudeerde beschikt over overzichtskennis van de Grieks-Romeinse literatuur en begrip van haar doorwerking in de latere Europese cultuur, inzicht in de specifieke eigenschappen van de verschillende teksttypen en hun plaats en functie in de literaire traditie.
- iii. De afgestudeerde beschikt over overzichtskennis van de geschiedenis van de Grieks-Romeinse oudheid, mede in de context van de wereldgeschiedenis.
- iv. De afgestudeerde beschikt over overzichtskennis van Grieks-Romeinse wijsbegeerte en elementair inzicht in haar relatie tot wijsgerige opvattingen uit andere culturen en perioden.
- v. De afgestudeerde beschikt over basiskennis van de materiële cultuur van de oudheid.
- vi. De afgestudeerde beschikt over elementaire kennis van en inzicht in vraagstelling, methode en heuristiek (inclusief de relevante Digital Humanities-vaardigheden) benodigd voor wetenschappelijke omgang met primaire bronnen van tekstuele en materiële aard.
- vii. De afgestudeerde beschikt over een elementair taalkundig, literatuurwetenschappelijk, cultuurhistorisch en filosofisch begrippenapparaat dat hem/haar in staat stelt om kennis te nemen van de wetenschappelijke literatuur op het gebied van de Grieks-Romeinse oudheid en haar doorwerking.

II. Toepassen van kennis en inzicht

- i. De afgestudeerde is in staat om Griekse en Latijnse teksten van eenvoudige tot middelmatige moeilijkheidsgraad met behulp van de gangbare wetenschappelijke hulpmiddelen (woordenboeken, commentaren) zelfstandig te lezen en in hun context te interpreteren.
- ii. De afgestudeerde is in staat een van tevoren ongelezen stuk Grieks of Latijn van gemiddelde moeilijkheidsgraad te begrijpen en te vertalen.

- iii. De afgestudeerde kan taal-, literatuur- en cultuurwetenschappelijke kennis en inzicht op elementair niveau (ook interdisciplinair) inzetten ten behoeve van analyse van divers materiaal uit de Grieks-Romeinse oudheid en haar doorwerking.
- iv. De afgestudeerde is in staat concrete interpretatievragen te vertalen in wetenschappelijke onderzoeksvragen, het onderzoek uit te voeren, op elementair academisch niveau relevante wetenschappelijke literatuur te verzamelen, te analyseren en kritisch te toetsen, en van dit alles helder en goed gestructureerd mondeling en schriftelijk verslag te doen aan specialisten en niet-specialisten.

III. Oordeelsvorming

- i. De afgestudeerde kan zich een genuanceerd oordeel vormen over bronnen uit de Grieks-Romeinse oudheid en hun rol in culturele processen, mede gebaseerd op het afwegen van relevante maatschappelijke, wetenschappelijke en/of morele aspecten.
- ii. De afgestudeerde is in staat om verschillende resultaten van cultuurwetenschappelijk onderzoek op het terrein van de oudheid kritisch te evalueren en te gebruiken.

Voorts leidt elke Leidse geesteswetenschappelijke opleiding op tot facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden. Deze zijn opgenomen in bijlage A.

Artikel 2.8 Voertaal

Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹ zijn de voertalen binnen de opleiding Nederlands en Engels. De student wordt geacht de gebruikte voertalen binnen de opleiding voldoende te beheersen.

Artikel 3.2 Keuzevakken

3.2.6 In afwijking van het gestelde in 3.2.2 kunnen de volgende minoren, of onderwijseenheden daarbinnen, niet worden gekozen omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding:

- minor *De oudheid voor iedereen*

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

4.2.1 Aan het onderwijs en tentamen van de volgende onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat de tentamens van de daarbij vermelde voorafgaande onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd:

<i>Onderwijseenheid:</i>	<i>Deelname aan onderwijs en tentamen na behalen van:</i>
Werkcolleges Oude Geschiedenis	Oude geschiedenis Methodenblok

Artikel 4.13 Vervolgopleiding

4.13.1 Degene aan wie de graad Bachelor is verleend op grond van een examen van de opleiding heeft voldaan aan de toelatingseisen van de volgende masteropleiding aan de Universiteit Leiden:

---

¹ De Gedragscode voertaal is vastgesteld door het College van Bestuur op 28 mei 2013 en is te raadplegen op www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.html.

<i>Masteropleiding</i>
Classics and Ancient Civilizations: Classics
Literary Studies: Literature in Society. Europe and Beyond

Artikel 6.3 **Studieadvies**

6.3.2 De opleiding hanteert aanvullende eisen ten aanzien van te behalen onderdelen voor het eerste bindend studieadvies, genoemd in artikel 6.3.1, namelijk het behalen van de volgende onderwijseenheden:

Ten minste drie van de volgende onderwijseenheden (ten minste 15 EC Grieks):

- Grieks taalverwerving 1a (A-groep) *of* Grieks taalverwerving 1 (B/C-groep) (5 EC)
- Grieks taalverwerving 2a (A-groep) *of* Grieks taalverwerving 2 (B/C-groep) (5 EC)
- Grieks proza: Plato (5 EC)
- Grieks poëzie: drama (5 EC)

en

Ten minste drie van de volgende onderwijseenheden (ten minste 15 EC Latijn):

- Latijn taalverwerving 1a (A-groep) *of* Latijn taalverwerving 1 (B/C-groep) (5 EC)
- Latijn taalverwerving 2a (A-groep) *of* Latijn taalverwerving 2 (B/C-groep) (5 EC)
- Latijn: retorica (5 EC)
- Latijn: lyriek/elegie (5 EC)

Bijlage E - Onderwijsprogramma

Bacheloropleiding 2015-2016
Griekse en Latijnse taal en cultuur

Studiejaar	Semester	Blok	Cursusnaam	Werkvorm(en)	Niveau	EC	Status	Aantal Leertoechten	Toetsvormen	Afgenomen aadmbiëchte vaardigheden	Relatie met eindexamen
1	I	1	Grieks taalverwerving 1A, 1B, 1C	wc/zs	100	5	V	1A: 2; 1B en C: 3	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Grieks, Mondelinge presentatievaardigheden	I.i, Lvii; II.i, II.ii
1	I	2	Grieks taalverwerving 2A, 2B, 2C	wc/zs	100	5	V	1A: 3; 1B en C: 4	so, vt, opd	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Grieks, Mondelinge presentatievaardigheden	I.i, Lvii; II.i, II.ii
1	I	1	Latijn taalverwerving 1A, 1B, 1C	wc/zs	100	5	V	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Latijn, Mondelinge presentatievaardigheden	I.i, Lvii; II.i, II.ii
1	I	2	Latijn taalverwerving 2A, 2B, 2C	wc/zs	100	5	V	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Latijn, Mondelinge presentatievaardigheden	I.i, Lvii; II.i, II.ii
1	I	1+2	Oude geschiedenis Griekenland/ Rome	hc	100	5	V	2	so, se	Schriftelijke presentatievaardigheden	Liii; Lvi
1	I	1+2	Overzicht Antieke wijsbegeerte 1: van Thales tot en met Plato	hc	100	5	V	3	se, sw, opd	Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liv, Lvi, Lvii
1	I, II	1+2+3+4	Mentoraat GLTC	wc	NVT	0	V	NVT	NVT	Presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	NVT
1	I, II	2+3	Extra college Latijn (facultatief)	wc	NVT	NVT	K	NVT	NVT	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Latijn	NVT
						30					
1	II	3	Latijn: retorica	wc/zs	200	5	V	3	se, so, vt, sth	Leesvaardigheid Latijn	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
1	II	3	Grieks proza: Plato	wc/zs	200	5	V	3	sw, se, so, vt	Leesvaardigheid Grieks, Schriftelijke presentatievaardigheden	I.i, Lii, Liv, Lvii; II.i t/m iii
1	II	4	Grieks poëzie: drama	wc/zs	200	5	V	2	so, se, vt	Leesvaardigheid Grieks	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
1	II	4	Latijn: lyriek/elegie	wc/zs	200	5	V	2	so, se, vt	Leesvaardigheid Latijn, Mondelinge presentatievaardigheden	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
1	II	3+4	Taaltraining Grieks / Latijn	wc/zs	200	5	V	2	so, vt, pr	presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden, Samenwerkingsvaardigheden	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iv; III.i en ii
1	II	3+4	Kerncurriculum Inleiding Literatuurwetenschap	hc	200	5	V	1	so, se	Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Lii, Lvii
1	II	3+4	Inleiding Griekse Papyrologie (facultatief)	wc/zs	200	5	K	NVT	pa, sth	Leesvaardigheid Grieks, Schriftelijke presentatievaardigheden	NVT
						30					
2	I	1	Grieks poëzie: Homerus	hc/wc/zs	200	5	V	2	so, se, vt	Leesvaardigheid Grieks	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
2	I	1	Latijn: epiek	hc/wc/zs	200	5	V	2	so, se, vt	Leesvaardigheid Latijn	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
2	I	2	Grieks proza: Herodotus	hc/wc/zs	200	5	V	2	sth, so, se, vt	Leesvaardigheid Grieks, Schriftelijke presentatievaardigheden	I.i, Lii, Liii, Lvii; II.i t/m iii
2	I	2	Latijn in de Renaissance	hc/wc/zs	200	5	V	2	sw, so, se	Leesvaardigheid Latijn, Schriftelijke presentatievaardigheden	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iv; III.i en ii
2	I	2	Oude geschiedenis Methodenblok	wc	200	5	V	3	pr, sw, so, se	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Lii, Lvii; III.i en ii
2	I	1+2	Geloof aan de Goden: Thema's uit de godsdienstgeschiedenis van de antieke wereld	hc	300	5	V	3	pr, sw, so, se	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liii; Lvi
2	I	1+2	Wetenschapsfilosofie*	hc	200	5	V	2	se	Schriftelijke presentatievaardigheden	Lii, Lvii
						30					
2	II	3	Latijn: drama	hc/wc/zs	300	5	V	3	so, vt, sw	Onderzoeksvaardigheden	I.i, Lii, Lvii; II.i t/m iii
2	II	3	Griekse literatuurgeschiedenis en pensum	hc/zs	300	5	V	3	so, se, vt	Leesvaardigheid Grieks	I.i, Lii, Lvii; II.i, II.iii
2	II	4	Grieks: taalkunde	hc/wc/zs	300	5	V	3	so, sw, pr	Samenwerkingsvaardigheden	I.i, Lii, Lvii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii
2	II	4	Latijnse literatuurgeschiedenis en pensum	hc/zs	300	5	V	2	so, se, vt	Leesvaardigheid Latijn	I.i, Lii, Lvii; II.i, II.iii
2	II	3+4	Antieke bronnen en materiële cultuur van de Grieks-Romeinse wereld	hc	300	5	V	2	so, se, sw	Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Lv, Lvi; II.iii; III.i
2	II	3+4	Overzicht Antieke wijsbegeerte 2: Van Aristoteles tot en met Neoplatonisme	hc	200	5	V	2	so, se, sw	Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liv, Lvi, Lvii
						30					
3	I	1+2	Vrije keuzeruimte	var		15	V				
						5					
3	I	1+2	Werkcollege Latijn: Het begin van de Tweede Punische Oorlog volgens Livius (boeken 21-25)	wc/zs	400	5	K	4	pa, iup, sw	Leesvaardigheid Latijn, Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.i t/m iv, Lvi, Lvii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii
3	I	1+2	Werkcollege Grieks: Odyssee	wc/zs	400	5	K	3	pr, vt, sw	Leesvaardigheid Grieks, Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.i t/m iv, Lvi, Lvii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii
3	I	1+2	Politieke cultuur in Klassiek Athene	wc	300	5 of 10	K	3	sw, pr, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii
3	I	1+2	Keizers, keizerinnen en tegenkeizers: Keizerlijke legitimatie in de derde eerste eeuwen van het Romeinse Keizerrijk	wc	300	5 of 10	K	3	sw, pr, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii
3	I	1+2	De smaak van de oudheid: antieke voedselcultuur	wc	400	5 of 10	K	5	sw, pr, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	Liii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III.i en ii

3	I	1+2	Na de Val: Italië en de erfenis van Rome, 476-774 n.C.	wc	400	5 of 10	K	6	sw, pr, opd, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.iii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
2	I	1+2	Wetenschapsfilosofie*	hc	200		V	2	se	Schriftelijke presentatievaardigheden	I.ii, Lvii
3	I en II	1+2	Pensum Grieks/ Latijn***	zs	400		V	0	so, se, vt	Leesvaardigheid Grieks/Latijn	I.i, I.ii, Lvii, II.i, II.iii
						30					
3	II	3+4	Vrije keuzeruimte	var			V	15	NVT	NVT	NVT
								5	V		
										Keuzevakken: kies 1 werkcollege **	
3	II	3+4	Werkcollege Antieke Wijsbegeerte/Grieks: Plato Phaedrus: retorica, filosofie, liefde	wc/zs	400	5 of 10	K	3	pr, vt, sw	Leesvaardigheid Grieks, Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.i t/m iv, I.vi, Lvii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
3	II	3+4	Werkcollege Latijn: De metamorfose(n) van Ovidius' Metamorfozen	wc/zs	400		K	4	pa, mp, sw	Onderzoeksvaardigheden	i en ii
3	II	3+4	Werkcollege Antieke Wijsbegeerte: titel nog onbekend	wc/zs	400	-5 of -10	K	3	pa, pr, sw	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.iii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
3	II	3+4	De Romeinen in het oosten: Romanisering of 'business as usual'?	wc	300	-5 of -10	K	5	sw, pr, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.iii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
3	II	3+4	Vervloekingsblessen, orakels en toverpapyri: religie en de toekomst	wc	400	-5 of -10	K	6	sw, pr, pa	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.iii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
3	II	3+4	Bacheloreindwerkstuk Griekse en Latijnse taal en cultuur	zs	400		V	1	sw	Leesvaardigheid Grieks en/of Latijn, Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.i, I.ii, (I.iii, iv, v, afh. van onderwerp); II.1, iii, iv; III.i en ii.
3	II	3+4	Scriptieseminar	wc	NVT		V	NVT	pa, pr, sw	Mondelinge en Schriftelijke presentatievaardigheden, Onderzoeksvaardigheden	I.iii t/m vii; II.i, II.iii, II.iv; III i en ii
						30					

Noten:

* Zowel BA2 als BA3 studenten volgen dit vak, dat eens in de twee jaar wordt aangeboden, afwisselend met het vak Geïntegreerde Activiteit.

** Een BA3 student volgt twee werkcolleges (10 EC totaal); tenminste één van die werkcolleges moet bij Grieks of Latijn gevolgd worden.

*** Als studenten een werkcollege Grieks of Latijn volgen en bij diezelfde taal een eindwerkstuk schrijven, dienen ze het pensum in de andere taal te lezen.

Als studenten bij beide talen een werkcollege volgen of als ze een eindwerkstuk schrijven bij de taal waarin ze géén werkcollege volgen, kunnen studenten kiezen tussen het pensum Grieks of Latijn.

Keuzevakken

Studiejaar	Semester	Blok	Coursustitel	Werkvorm(en)	Niveau	EC	Status	Aantal deelopdrachten	Toetsvormen	Algemene academische vaardigheden	Relatie met eindvermen
I	1+2		Latijn voor niet-classici (eerste helft)	wc	100	10	K	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Latijn	
I	1+2		Grieks voor niet-classici (eerste helft)	wc	100	10	K	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Grieks	
I	1+2		Wereldmythen en hun betekenis	hc	200	10	K	2	sg, so, se	Schriftelijke presentatievaardigheden	
I	1+2		Paleografie van de Griekse papyri 1	wc	200	5	K	n.v.t.	pa, opd	Schriftelijke presentatievaardigheden	
II	3+4		Latijn voor niet-classici (tweede helft)	wc	100	10	K	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Latijn	
II	3+4		Grieks voor niet-classici (tweede helft)	wc	100	10	K	2	so, vt	Taalvaardigheid, Leesvaardigheid Grieks	
II	3+4		Paleografie van de Griekse papyri 2	wc	200	5	K	n.v.t.	pa, opd	Schriftelijke presentatievaardigheden	
II	3+4		Klassieke Literatuur	hc	200	5	K	2	sg, so, se		
II	3+4		Inleiding Griekse papyrologie	wc	200	5	K	n.v.t.	pa, opd	Schriftelijke presentatievaardigheden	
II	3+4		The Heritage of the West: The Classics & Intertextuality in Art & Literature	wc	300	5	K	2	so, se	Schriftelijke presentatievaardigheden	

Afkortingen

Werkvorm(en):

hc	hoorcollege
wc	werkcollege, practicum
tut	tutorial
zs	zelfstudie
exc	excursie
st	stage

Niveau:

100	onderwijsniveau volgens de Leidse 100-600 structuur
-----	---

Status:

V	(verplicht) indien de cursus door alle studenten van de opleiding/het traject gevolgd wordt
K	(keuze) indien het een optionele cursus betreft

Toetsvormen:

sg	schriftelijk tentamen met gesloten vragen (bijvoorbeeld multiple choice)
so	schriftelijk tentamen met korte open (invul)vragen
se	schriftelijk tentamen met enkele essayvragen
sth	take home-tentamen (opdracht van behoorlijke omvang die thuis schriftelijk wordt gemaakt)
sw	werkstuk, paper e.d.
mt	mondeling tentamen
pr	mondelinge presentatie, referaat
vt	vertaling
pa	participatie (voorbereiding colleges, deelname aan discussie)
opd	(wekelijkse) opdrachten
pro	protocol

Relatie met eindtermen: volgens nummering eindkwalificaties in art. 2.3 van het opleidingsspecifieke gedeelte van de OER